

Factsheet Bevoegdheden primair onderwijs & speciaal onderwijs

Thema: **Bevoegdheden**

Thema (klik op onderwerp):

Bevoegdheden PO – Wie is er bevoegd om bewegingsonderwijs te geven?.....	1
Bevoegdheden PO – Kleutergroepen.....	3
Bevoegdheden PO – Speciaal onderwijs.....	3
Bevoegdheden PO – Uitleg bevoegdheden.....	5
Bevoegdheden PO – Geen bevoegdheid.....	5
Bevoegdheden PO - Bevoegd en bekwaam?.....	6
Bronnen.....	6

Bevoegdheden PO – Wie is er bevoegd om bewegingsonderwijs te geven?

In Nederland kan niet iedereen zomaar lesgeven. Je moet in het bezit zijn van een onderwijsbevoegdheid om onderwijs te mogen geven.

Bevoegdheid leerkracht

Je bent bevoegd tot het geven van bewegingsonderwijs in het basisonderwijs indien je in het bezit bent van een of meer van de onderstaande getuigschriften.

ALO-getuigschrift

Heb je een getuigschrift verkregen aan een van de Academies voor Lichamelijke Opvoeding (ALO's) dan heb je een bevoegdheid voor het geven van bewegingsonderwijs. Je bent daarmee bevoegd voor het geven van bewegingsonderwijs in elke vorm van onderwijs in Nederland. Dit getuigschrift geeft je dus ook de bevoegdheid om bewegingsonderwijs te geven in alle leerjaren binnen het basisonderwijs.

PABO-getuigschrift van vóór 1 september 2005

Een getuigschrift verkregen aan een pedagogische academie voor het basisonderwijs (PABO) geeft je de bevoegdheid bewegingsonderwijs te geven in alle leerjaren van het basisonderwijs. Dit mits je met deze studie bent begonnen vóór 1 augustus 2001 en mits je deze studie hebt afgerond vóór 1 september 2005 (ruime bevoegdheid).

PABO-getuigschrift indien gestart na 31 augustus 2000 en met post- initiële leergang bewegingsonderwijs

Iedereen die na 31 augustus 2000 aan de opleiding is begonnen of die zijn opleiding heeft afgerond na 31 augustus 2005 is bevoegd voor het geven van bewegingsonderwijs in de leerjaren één en twee van het basisonderwijs (smalle bevoegdheid). Zij zijn niet bevoegd tot het geven van bewegingsonderwijs in de leerjaren drie tot en met acht. Die ruime bevoegdheid is alsnog te behalen met de post-initiële leergang bewegingsonderwijs.

Gedurende de periode dat je de post-initiële leergang bewegingsonderwijs volgt kan je al maximaal twee jaar zelfstandig bewegingsonderwijs geven (artikel 3 lid 2 sub b van de WPO). Die tijdelijke bevoegdheid van twee jaar start niet vroeger dan het moment waarop het PABO-getuigschrift is behaald.

PA-getuigschrift (aantekening J)

Een getuigschrift verkregen aan een pedagogische academie (PA, de voorloper van de PABO) geeft je de bevoegdheid bewegingsonderwijs te geven in alle leerjaren van het basisonderwijs.

VO-bevoegdheid voor het geven van bewegingsonderwijs

Op grond van artikel 3 lid 1 van de WPO is de leerkracht met een bevoegdheid in het voortgezet onderwijs voor bewegingsonderwijs bevoegd als vakleerkracht lichamelijke oefeningen in alle leerjaren van het basisonderwijs.

KLOS-getuigschrift

De bezitters van de zogenaamde KLOS-getuigschriften (akten van bekwaamheid als leidster of hoofdleidster bij het kleuteronderwijs, Kleuter Leidster Opleiding School) zijn bevoegd bewegingsonderwijs te geven in alle leerjaren van het basisonderwijs.

Akte J

De bezitters van de Akte J (verkregen na een post-initiële opleiding bewegingsonderwijs aan de vroegere Kweekschool) zijn overgangsrechtelijk bevoegd gebleven bewegingsonderwijs te geven in alle leerjaren van het basisonderwijs.

Akte S

De bezitters van de Akte S zijn overgangsrechtelijk bevoegd gebleven bewegingsonderwijs te geven in alle leerjaren van het basisonderwijs.

ALO leraar in opleiding (LIO)

Vierdejaarsstudent ALO die 166 of meer studiepunten heeft en uiterlijk binnen 4 weken na aanvang van de eindstage over 180 studiepunten beschikt mag zelfstandig lesgeven als LIO. Verdere voorwaarden zijn:

- Er moet sprake zijn van een dienstverband tussen LIO en school (de LIO neemt formatieruimte in);
- Er moet sprake zijn van een leerovereenkomst. Deze overeenkomst wordt getekend door de LIO, de school (werkgever), en het onderwijsinstituut (de ALO).
- Er moet sprake zijn van een duale opleiding (alle ALO opleidingen zijn duaal);
- De omvang van de eindstage moet gelijk zijn aan een fulltime dienstverband van 5 maanden (5 maanden 1 FTE of bijvoorbeeld 10 maanden 0,5 FTE).

De student mag gedurende zijn eindstage als LIO zelfstandig lesgeven maar dient gedurende zijn eindstage wel begeleid te worden. Afspraken hierover dienen opgenomen te worden in de leerovereenkomst.

Bevoegdheden PO – Kleutergroepen

Kleutergroepen basisonderwijs:

Voor de kleutergroepen in het primair onderwijs, de groepen 1 en 2, geldt dat hiervoor nog een getuigschrift bevoegdheid geeft tot het geven van lessen bewegingsonderwijs. Je bent bevoegd tot het geven van bewegingsonderwijs aan kleuters indien je in het bezit bent van getuigschrift van de PABO. Deze geeft enkel voor de groepen 1 en 2 een bevoegdheid.

Bevoegdheden PO – Speciaal onderwijs

Speciaal basisonderwijs:

In het speciaal basisonderwijs gelden dezelfde bevoegdheden als in het regulier basisonderwijs (de bevoegdheden zoals in deze bijlage beschreven). Uitzondering daarop is dat de speciale eis van de leergang geldt voor leerlingen vanaf 7 jaar (in plaats van groep 3 tot en met 8 zoals geldt in het regulier basisonderwijs).

Speciaal voortgezet onderwijs: Conform de huidige wet (artikel 3 lid 2a WEC)

mag bewegingsonderwijs in het vso alleen gegeven worden door de docent die in het bezit is van een bevoegdheid voor het geven van bewegingsonderwijs in het regulier voortgezet onderwijs. In het vso mag een betrokkene in het bezit van het pabogetuigschrift dus geen bewegingsonderwijs geven, ook niet als betrokkene in het bezit is van het getuigschrift van de leergang bewegingsonderwijs. Belangrijkste uitzonderingen volgens DUO (handboek onderwijsbevoegdheden)

- Zij die op 31 juli 2004 in het bezit zijn van het getuigschrift hoger beroepsonderwijs van met goed gevolg afgelegd afsluitend examen in de studierichting die voorbereidt op het beroep van leraar basisonderwijs (denk aan pabo) blijven bevoegd tot het geven van onderwijs in lichamelijke oefening aan alle groepen leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs.
- Zij die op 31 juli 2001 een studie volgen die leidt tot het getuigschrift hoger beroepsonderwijs van met goed gevolg afgelegd afsluitend examen in de studierichting die voorbereidt op het beroep van leraar basisonderwijs (denk aan pabo), waarvan het onderwijsprogramma voor lichamelijke opvoeding zoals dat werd uitgevoerd voor 1 september 2000 deel uitmaakt, zijn bevoegd om lichamelijk oefening te geven in het vso mits het getuigschrift voor 1 september 2005 is behaald.

Bevoegdheden PO – Uitleg bevoegdheden

ALO afgestudeerden, leraren lichamelijke opvoeding

Er zijn zes Academies voor Lichamelijke Opvoeding in Nederland en zij leiden hun studenten op als leraar lichamelijke opvoeding met een eerste graads bevoegdheid voor het geven van lichamelijke opvoeding in het PO, VO, MBO en HBO. Dit betekent dat de afgestudeerden bevoegd zijn voor het geven van bewegingsonderwijs in elke vorm van onderwijs in Nederland.

Bevoegd; dan ook voor alles.

Indien je bevoegd bent voor het geven van lessen bewegingsonderwijs dan ben je bevoegd voor alle onderdelen en wordt er geen onderscheid gemaakt bij de inhoud van de lessen. Een bevoegd iemand mag spellessen, toestellessen trampoline of buiten sporten geven.

Bevoegdheden PO – Geen bevoegdheid

Stagiair

De stagiair is wettelijk niet bevoegd om zelfstandig bewegingsonderwijs te geven. Er zal dus altijd een bevoegde leerkracht tijdens de les bewegingsonderwijs aanwezig moeten zijn (uitzondering daarop is de LIO).

Mbo Sport en Bewegen

Een mbo-getuigschrift Sport en Bewegen (op alle niveaus, dus 2, 3 en 4) geeft geen bevoegdheid tot het geven van bewegingsonderwijs. De mbo-afgestudeerde kan bijvoorbeeld wel aan de slag als lerarenondersteuner (onderwijsassistent, niveau-4) in de les bewegingsonderwijs in het PO, als buurtsportcoach of als combinatiefunctionaris op een school, bij een sportvereniging of in een wijk of buurt. Daarmee kan de mbo afgestudeerde een waardevolle bijdrage leveren aan een beweeg- en sportaanbod binnen en buiten de school.

Geen bevoegdheid wat mag je dan wel?

Een leerkracht die niet bevoegd is om het vak bewegingsonderwijs te geven mag, wanneer hij de gymzaal binnenkomt, of tijdens dit lesuur, geen activiteiten die aan het bewegen verwant zijn doen met de kinderen. Dit betekent dat de leerkracht geen yoga, balspelletjes, dans of buiten-beweegactiviteiten mag geven als de les op het rooster staat als een les bewegingsonderwijs.

Wanneer hij dit wel doet is hij juridisch strafbaar en het bevoegd gezag aansprakelijk.

Als het gaat om extra bewegen naast de les bewegingsonderwijs, zoals buitenspelen, dramales, muziekles, dans, bewegend leren of energizers, dan geldt hiervoor geen bewegingsonderwijs bevoegdheid. De bevoegdheid heeft betrekking op de in het lesrooster gespecificeerde les bewegingsonderwijs.

Bevoegdheden PO - Bevoegd en bekwaam?

Naast de bevoegdheidseis voor het geven van bewegingsonderwijs, dien je ook zorg en aandacht te besteden aan je bekwaamheid.

Bij de keuze van lesonderdelen is het aan de leerkracht om zich de vraag te stellen of hij/zij voldoende bekwaam is in het lesgeven van een onderdeel. De bevoegdheid tot bewegingsonderwijs maakt een leerkracht bevoegd tot het geven van alle onderdelen die aan bod komen bij bewegingsonderwijs. Maar dat wil niet zeggen dat je automatisch bekwaam bent. Denk hierbij aan zwemmen, trampolinespringen, freerunning of wandklimmen. In het geval van ongelukken wordt er altijd gekeken naar het zorgvuldigheidsprincipe. Professionalisering is hierin belangrijk, zodat je naast bevoegd ook daadwerkelijk bekwaam bent.

Bronnen

Bewegingsonderwijs:	www.kvlo.nl , bij onderwijs, basisonderwijs
DUO bevoegdheden:	https://duo.nl/zakelijk/images/handboek-onderwijsbevoegdheden.pdf
Protocol bewegingsonderwijs:	www.bondkbo.nl , zoek op protocol
Bekwaamheid en registratie:	www.kvlo.nl en kies beroepsregistratie
Wet Primair Onderwijs:	www.wetten.nl en zoek op WPO
Actuele ontwikkelingen en les-ideeën:	www.docentenplein.nl/beweging www.digischool.kennisnet.nl/community_lo www.lesidee.nl , kies vakgebied bewegingsonderwijs
	Vakblad Lichamelijke Opvoeding